

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felolvasó szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 442.

Uj nemzedék.

A „Debreczen” számára írta:
Juhász Nagy Sándor.

Lipscse, 1907. dec. 3.

Egyszerre két csoport magyar ifju szervezkedéséről kapom a tudósítást hazulról. Baráti kört alakítanak. De nem léha mulatozás céljából fognak egymással kezét. Törekvésük magasra szárnyaló, céljuk nemes. Esményük: a magyar nemzeti eszme ápolása. Jelszavuk: a magyar ifjuság hármass betűje V. M. H. *Vérünket Magyar Hazánkért!* Sűrű nehéz ködöt szétszóró nap-sugárként ragyog föl az uj magyar nemzedéknek ez a jelszava. A rajongó hazaszeretet jelenti ez. Megértjük, hogy a nemzeti eszme természet törvény. Valljuk, hogy a fejlődő erkölcsi világrendnek legeslegbecesebb alkotó része: a haza fogalma. Ezért az eszméért harcolni erkölcsi kötelességnek tartjuk. S jelszavunkká tüzzük ki: e hatalmas eszméért a teljes önfeláldozást.

Ennek az iránynak magával kell ragadnia az egész uj magyar nemzedéket!

Hatvan milliónyi roppant német-ség között vagyok. Itt látom körültem a német ifjuságot. És azt tapasztalom, hogy az egész művelt német ifjuság teljesen át van hatva a legerősebb nemzeti szellemről.

Tarka-barka sapkás, párbajokban összevagdalt arcu diákok baráti körei mind, de mind melegságyai

egy uj szabad szellemü, német nemzeti eszmeáramlatnak. Ezek a „Burschenschaft”-ok.

Ez ifjusági egyesületek dicső multra pillantanak vissza. Az első Burschenschaft akkor keletkezik, midőn nagy Napoleon leverése után a szent szövetség rabszolga jármót tett Európa népei nyakára. A német ifjak „Beccület, Szabadság, Haza” hármass jelszava alatt minden Burschenschaftokba tömörültek s felvették a harcot az elnyomas ellen. És a hatalom minden üldözése dacára küzdöttek eszméikért, nyíltan, titkosan, ahogy lehetett. S mint az árulással vádolt Kotzebue német költőnek, Sand német ifju által történt meggyilkolása mutatja, eszméikért gyilkosságra is készek voltak. Forradalmaknál is a legelső sorban ragadtak fegyvert.

Elődei példája lebeg most is az ifju német nemzedék előtt. Lelkesednek Bismarckért, rajongó hívei a német egységnek, céljuk a nagy német államnak nemzeti irányban és szabad szellemben tovább fejlesztése és büszkének nemzeti voltukra. Ez az ifjuság sovíniszta német.

A lipcsei egyetem pompás márvány oszlopokkal ékes hatalmas előcsarnokában arany betűkkel telerótt magas piramis emelkedik. Rajta a harcos Germania büszke alakja áll. Arany betűkkel feketemárványba vésvé az 1870-iki francia-német világháboruban elesett lipcsei német egyetemi hallgatók névsora van. A

hazáért vérüket áldozott bajtársaknak emelte e gyönyörű emléket az ifjuság kegyelele.

Minden név után hirdetik az arany betűk: hol ontotta vérét az elesett bajtárs? Gravelotte, Orleans, Páris... véres csatáknak egész sora, mind megannyi lángot gyújt fel a német ifju lelkében, aki nemzete nagyságának büszke öntudatával áll meg az emlékmű előtt.

Pedig ez a háboru közöseses rablóhadjárat a mi eszményien tiszta szabadságharcaink mellett.

Esmények nélkül elvész a nemzet. Tömegeket egyesítő eszmék nélkül széthull az állam. Hát még, ha a nemzet kicsiny, az állam gyenge és szegény? És hát, ha még hatalmas ellenségektől környezett, melyeket megdönthetetlen egy-ségé fűz össze a nemzeti eszme.

A német nemzet sovíniszta, pedig neki csak meg kell tartania a mit ősei megszereztek. Mennyivel inkább egyesülnünk kell nekünk, kiknek azt kell megszereznünk, a mit őseink elvesztettek.

Legutóbbi nemzeti mozgalmunk két okból nem sikerült. Először mert az ország gyenge és szegény. Másodszor mert a harcot vivő nemzedék a lelkeket megmételező hatvanhetes megalkuvás gyáva kor-szakában nevelkedett. Az ember korára üt, nem őseire.

Uj nemzedék kell ide, hogy kivívja a magyar szabadságot! Uj nemzedék, mely fegyvercsörgés kö-

Három lap egy naplóból.

Illario Delfini.

— A „Debreczen” jogositott fordítása. —

Mikor egy ködös, szomoru őszi délután özvegy Rosemandó kisétált, hogy szegényeit meglátogassa, összeesett az utcán és meghalt.

Leánya és veje, kikkel egy házban lakott, őszintén megsiratták.

Egy este Durandoné — a leánya — az elhunytak irászatában kutatott, egy szekrénykékben három lapot talált, melyek valószínűleg egy naplóból voltak kiszakítva. A kézirát anyja kezére vallatt.

Durandoné ezeket olvasta a lapokról:

„Mily esztelenség ez tőlem s mily gyötrelmeket állok ki miatta. Folytonosan közlemben látom azokat, akiket imádok s nem szabad féltékenyek lennem.

„Szeretném őket elhagyni és nem vagyok rá képes. Néha föltétlen magány után vágyódom, szeretnék száműzetésbe menni, szeretnék menekülni tőle, el szeretném felejteni... S nincs bátorságom ehhez a váláshoz... Szenvedek, ha mellettük, ha mellette vagyok; és ez a gyötrelmem nagy gyö-

nyörűség nekem... Micsoda ürügyet találhatnék, hogy megcsókolhassam őket?... Nem őszinte jóindulattal visenének-e irántam? Maga Paolo nem a legszeretreméltóbb anyosnak tart-e engem?... Anyosnak!... Szeretőknek!...”

...Vakságomban azt hittem, hogy leányom jegyese iránt való hajlamom nem egyéb erős rokonszenvenél... Meg emlékszem, hogy mily lángoló szavakkal dicsértem választékos modorát, esztét, szellemét. Pedig az én szegény szívem beszélt, az én még ifju özvegyi szívem, melyet ő meghódított anélkül, hogy észrevettem volna... Csak házasságuk után ébredtem tudatára a valótlonak.

Elhalványodtam, azt hittem, meghalok, mikor Paolo az én jelenlétben cirógatta, ölelte, csókolta Magdalénát... Elhagyott magányos szobámba hányszor elfogott a fájdalmas zokogás!... de leányom iránt való szeretetemet megtartott és vezetett s erőt adott a szükséges lemondáshoz.

... Nagyon beteg vagyok. Hallottam, mikor az orvos ma reggel elárulta Paolonak.

Ugy látszik, hogy a szívemnek van baja, mely már szinte kicsordul a keserűségtől. Minden fáradság, minden izgalom halálos veszedelem rám nézve. Óh jaj! Hallgatag, szomoru életem valóságos láncolata a gyötrelmeknek ő mellette, kit bűnös szerelemmel szeretek... Mindenképpen igyekeztem elfeledni őt; menedéket kerestem a vallásban, szórakozni próbáltam mindenféle dologgal.

Mindhiában...

„Egyedüli enyhülést az ad, ha e sorokat leírom. Megsemmisitem őket, ha halálot érzem majd közeledni... De mikor jössz őh szabadító halál?...”

Ennyi volt az egész, de teljesen elég, hogy Durandonét lesujtsa.

Alig olvasta el a sorokat, férja lépteinek közeledését érezte. Hirtelen összetépte a három lapot s a kályhába dobta, Mikor Paolo belépett, zokogva vetette magát karjai közé s égő csókokkal bori-totta el.

A kályhában a tüznelvek kigyózva fonódtak egymásba. A három lapból nem maradt egyéb kevéske hamunál, melyből az utolsó szikrák is elröppentek.

zött nő fel. Uj nemzedék, mely elszánt, bátor, bizó lélekkel tör előre s nem hátrál meg soha!

Es Magyarországnak biztos a jövője, ha ilyen lesz a most serdülő nemzedék.

En bízom. Sötét hollók gyanánt szállonganak ide hazából, a szomorú hírek. Komor vészjéslő előjelek. S a tornyosuló veszedelemmel az én hitem csak még növekedik.

Föl ifju Magyarország! Törjünk új irányt! A meg nem alkuvó, minden áldozatra kész hazaszeretet lobogóját emeljük magasra! Magyarország megújulásra vár.

Ejszaka van. Sötét felhők takarják el a csillagokat. Vad északi szél süvölt a néma utcákon.

Es én mégis vakító fényt látok, a szabadság világosságát s a szél zugásában hallok a szabadság dalát.

Magyarországnak fel kell támadnia!

Politikai hírek.

A marostordaiak küldöttsége.

— december 4.

(Saját tudósítónktól.) Marostorda vármegye küldöttsége jött ma déle 6-t báró Bánffy Dezső vezetésével gróf Andrássy Gyula belügyminiszternél. A küldöttség nevében Bánffy Dezső arra kérte a belügyminisztert, szüntesse be a marostordai harcot, helyezze vissza a felfüggesztett tisztviselőket és ejtse el ifj. Ugron Gábor főispánt. Bánffy egy célzással összehasonlítást is tett a maga és az Andrássy erőszakos rendszerére.

Andrássy Gyula rendkívül élesen felelt a küldöttségnek. Kijelentette, hogy Ugron Gábor nem oka a harcnak, ő már harcot talált ott. Politikája képviselőjét gyávnak nem ejtheti el. Bánffynak az erőszakra vonatkozó szavaira pedig nem is felelt.

Bánffy felni akart, de csak annyit mondhatott, hogy: Kegyelmes uram...

Andrássy erre sa kon fordult és távozott.

Az incidens a képviselőházban nagy felűnést kellett.

Az egyszakaszos törvény tárgyalása.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, december 4.

Justh Gyula elnököl az ülésen.

Az interpellációs könyvbe új interpellációkat jegyezték be: Báró Bánffy Dezső a nemzeti bankról, Darányi Ferenc a Heltai-Polányi pörrel és Popovics Dusan egy horvat ügyről.

Gróf Üchtritz Amadé Emil a gazdasági bizottság jelentését terjeszti be a Petőfi-ház számára megajánlott összegekről.

Következik az egyszakaszos kiegyezési törvény.

Vlad Aurél román nemzetiségi a javaslat ellen beszél. Az egyszakaszost sérelmesnek tartja a törvény és az alkotmány szempontjából, azutan rátér a kiegyezés részleteinek bírálatára. A kvótámetes ellen tiltakozik és kijelenti, hogy az államadósság konvertálása ügyében semmi előnyt nem kapunk. A fogyasztási adókat, igaz, önállósítjuk. De a munkás és proletár közönség nem fogja nagyon meköszönni ezt a vívmányt, amely legfontosabb szükségleti cikkeket megrádjítja. Nem ismeri el, hogy a kormány könyserhelyzetben lett volna és a javaslatot nem fogadja el.

Lengyel Zoltánt szólítja fel ezután a jegyző, ő azonban nincs jelen. Surman György horvátul beszél a javaslat ellen.

Egyház és iskola.

Készülődés a presbyteri választásra.

A december hónapban végbemenő presbyteri választásokra megindultak a készülődések. Tegnap délután az egyház tanácsstermében előértekezlet volt, melyen a ref. egyház vezető emberei vetiek részt.

Az ipar és kereskedelmi kamara ügyei.

Szakosztályülés a kamarában.

— december 5.

(Saját tudósítónktól.) A kamara kereskedelmi szakosztálya tegnap délután Szent-Királyi Tivadar elnökle alatt ülést tartott, mely a legközelebbi közgyűlésnek kereskedelmi érdekű tárgyait készítette elő.

A tárgyalás alá került főbb ügyek a következők voltak:

A szövetkezeti törvénytervezet tárgyalása során a szakosztály a hitelszövetkezeti szaktanácskozás álláspontjait, a fogyasztási szövetkezetekkel szemben a kereskedelem legális érdekei védelmére több módosítást javasolt.

A magyar sörkereskedők országos egyesületének a sörös-palackok egységesítésére vonatkozó mozzalmat közérdekűnek találja a szakosztály és támogatja.

A vaskereskedelemben eddig használt darab, köteg, csomó stb. mérőkelés helyett általánosan bevezetendőnek találja, mint legutóbb Németországban történt, a tizedes rendszerű súlymértékelést.

A polgári perrendtartás törvénytervezete tárgyában előterjesztés tételét javasolja arra nézve, hogy a kereskedelmi és váltó törvényszék, a kereskedelmi ünökök és a kereskedők lakbelyeinek illetékessége a mai állapotában tartassanak fenn.

A kereskedők számlakövetelése után számítható kamat iránti törvényt a kereskedelmi osztály feleslegesnek tartja. Ezenkívül több kereskedelmi szakkérdésben állapította meg véleményét a szakosztály. A gyűlés hat órákor ért véget.

Szaporítják a gázlámpákat.

A kertségek világítása.

— december 4.

(Saját tudósítónktól.) A villamos vezetékek elhelyezési munkálataival egy időben, a gázgyár is szorosán dolgozat embereivel a város utcáin, melyeken újabb meg újabb sorát állítatja fel a gázlámpáknak, hogy minél intenzívebbé tegye Debrecen utcáin a közvilágítást. Így a Piac-utcán helyeztek el két újabb sor gázlámpát, Kossuth-utcán egyelőre csak a színházig nyolc újabb lámpát és a Hatvan-utcán kilenc darabot.

Ezekon kívül újabb gázlámpákat állítanak fel a Miklós, Széchenyi és a Csapó-utcákon.

Az utcavilágításokon kívül tervbe van véve a kertségek világítása is. Erre a homokkerti lakosok mult esztendei mozzalma adott okot. A Homokkertnek, ennek a nagy népes külvárosnak ugyanis nagyon nyomorúságosak a világítást viszonyai, amennyiben még mindig petróleum lámpákkal világítják az utcáit.

A homokkertiek mozzalmának az lett az eredménye, hogy foglal kozni kezdték a kert világításának kérdésével. A város hajlandó is lenne a Homokkertet világítani, még pedig villannyal, de ehhez szükséges volna, hogy maguk a homokkerti lakosok is biztosítanának bizonyos minimális fogyasztást, mert ha magánfogyasztás nem lesz, úgy igen költséges lenne a városra nézve, a Homokkertnek villanyos világítása. Ugy értesülünk, hogy a homokkerti lakosok legközelebb értekezletre gyűnének össze, hogy ezen, reájuk nézve fontos kérdésben határozzanak.

A többi kertségeknél a világításra vonatkozólag kedvezőtlenebb a helyzetük, mivel kisebbek, semmint annyi magánfogyasztást biztosítani tudnának, hogy érdemes és a városnak gazdaságos volna a villanyos világítást azokba is bevezetni, de a Homokkert, népességénél fogva, egy kevés agitáció folytán szert tehetne utcáinak rendszeres világítására.

Irodalom.

(Vályi Nagy Gusztáv verses kötetére újabb a következők fizettek elő: Dr. Dóczy Emil, dr. Tüdös János, Sárvány Lőrinc, dr. Fekete László, dr. Kiss Sándor, Kiss Dániel, Kiss Pál, Kiss Géza, Kiss Ilona, Klein Ignác, Sárközy Sándor, Fehér István, Péntek Gizella.

Országos birók-verseny.

Debrecenben.

Az atletikai klub bajnoki viadala.

— december 5.

(Saját tudósítónktól.) Nagyarányu és a maga nemében páratlan birkozó versenyt rendez az Akadémia Athléta Club dec. 8-án a kereskedelmi akadémia torna termében. A nevezések immár lezáródtak s azok igen szépen sikerültek.

A főiskolai bajnokságokra 9 főiskola részéről 33 nevezés adatott le, míg a nehéz súly bajnokságra 4.

Több országos bajnok is részt fog venni a versenyen u. m. Payr Frigyes Ausztria és Magyarország birkozó bajnoka, Lutzer György bajnok és Előd József Bosznia birkozó bajnoka s több bíró birkozó.

Ily népes mezőnyű birók verseny még páratlanul áll az eddig tartott birók versenyek között. Nagyon érdekesek lesznek a küzdelmek mivel az indulók mindannyian jó classisú birkozók s a mérkőzök izgalmas végküzdelmeket fognak eredményezni.

Nagyon kéri az elnökség ezuton is a mélyen usztelt közönséget versenyének szíves látogatására, annyival is inkább, mivel bi-onyságát óhjtja adni az összesereglett birkozóknak, hogy Debrecen szab. kir. város közönsége is melegen érdeklődik a birkozás nemes sportja iránt.

Jegyek még válthatók Csáthy Ferenc ur könyvkereskedésében s Békés Lajos ferfi divat üzlete melletti tőzsdében.

NYVATOS NYAKKENDŐK FÉKÉTÉNÉL.

Debreceni presbyterium sajtópöre.

Székely Imre a vádlottak padján.

Esküdtzéki főtárgyalás.

Ítélet ma lesz.

— december 5.

(Saját tudósítónktól.) A Székely Imre ellen folyó sajtótárgyalás nevezetes ponthoz jutott tegnap; befejezték a bizonyítási eljárást, amelyből most már önként beszürodnek a vád tárgyai, a rágalmazás és a becsületsértés.

A tegnapi tárgyalás ugyancsak viharos volt. Az izgatott jelenetek egymást kergették. Így például fölötte megbotránkoztatón hatott, mikor az egyik tanu dr. Ferenczy Gyula vallomása közben részrehajlással befolyásoltsággal vádolta a közvádlót, Gáthy Bálint kir. ügyészt, ki pedig valóban pártatlanul és elfogulatlanul működött közre a bizonyítási eljárás alatt az igazság kiderítésében.

Ferenczy Gyula ingerült hangon megtejt támadására az ügyész nyugodtan csak ennyit felelt.

— A legerélyesebben visszautasítom Ferenczy tanu ur vádjait. Nekem kutyakötelességem az igazság érdekében megtenni mindent erről a helyről.

Különben a kínos incidenssel felesleges tovább foglalkozni.

Részletes tudósításunk a tárgyalásról a következő:

Tanukihallgatások.

A tegnapi tárgyalást délelőtt 9 órakor nyitotta meg az elnök. Legelső tanu Hajnal Ferenc volt.

Hajnal Ferenc. A debreceni függetlenségi pártnál az a teendője, hogy ünepségekben a párt zászlóját hordja. Miután ő zászlótartó, eljárási teendőket sohasem végzett, ilyenformán részt sem vett a 1903. presbyter választásoknál.

Hajnal Ferencet nem hiteltették meg. Aztán Munkácsy István párt eljárást hallgattak ki.

Munkácsy István három év óta eljáró a pártnál. Ő a presbyterválasztások előkészítésében soha részt nem vett, még pedig azért, mert nem is református vallású. Egy ízben ő maga ajánkozott Márton Imre urnak, hogy a presbyterválasztásoknál segítse, de Márton Imre azzal utasította el, hogy nem vehet részt az előkészítésben, mert katolikus vallású. Egyébrol nem tud. Nem is vett részt a lakonán, melyet a presbyterválasztásokkor rendeztek.

A tanu vallomására megeskették.

Ezután ismét Juhász Ignác kihallgatása következett. Juhász Ignácot arra nézve hallgatták ki, hogy Ilyés János eljáróra vonatkozólag az ő tanuvallomása nem teljesen egyezett állítólag Ilyés János vallomásával. Juhász Ignác kijelentései teljesen tisztázták a kérdést, mely szerint Ilyés csak azért járt Juhász Ignácnál, mert azt hallotta, hogy el akarják csapni, de ez csak rosszakaratu hirtelzés volt.

Elnök: Még egy kérdést teszok a tanuhoz a felek kívánságára. Kapott-e tanu ur meghívót intéző bizottsági ülésre, melyen azonban egyházi, presbyteri ügyeket tárgyaltak volna, sőt mi több, egy ízben Fejér Ferenc ügyvéd el is távozott egy ilyen ülésről azzal, hogy „En megyek, mert hisz ti egyházi ügyeket tárgyaltok”.

Juhász Ignác: Erre nem emlékszem. Tudtommal sohasem fordult elő olyan eset, hogy presbyteri előértekezletre intéző-bizottsági meghívót kaptunk volna. De egyébként is nem az a fő, hogy milyen meghívót kap-

tunk, hanem az: tényleg tartatott-e ülés egyházi ügyekben. Erre már megadtam a határozott feleletet, hogy nem.

Márton Imre: Egyházi ügyek tárgyalása végett intéző-bizottsági ülést soha össze nem hívtam, intéző bizottsági ülésen egyházi ügyeket soha nem tárgyaltunk, ezt nyugodtan állíthatom. Legföljebb csak az történt, hogy tévedésből a rendes, meg-zokott blankettán hívták össze az értekezletet, természetesen más s.övegezéssel.

Majd a vádlott hivatkozik a „Debrecen” című lapra, melyben állítólag megjelent 1903 év augusztus havában egy cikk „Függetlenségi párt elnököre” aláírással, mely cikk Szele György megválasztása ellen irányult.

A cikket felolvassák, mire Márton Imre kijelenti, hogy ő, mikor a cikk megjelent, nem is tartózkodott a városban, Karlsbadban volt és ott ő is bizonyos felhaborodással olvasta a cikket, melyért ezekből kifolyólag felelősséget nem is vállalhat.

Különben is akkor még ő nem volt pártelnök. Egész pártelnöksége alatt még csak látszata ellen is tiltakozott annak, hogy egyházi ügyekben bárki is, mint pártfőnök befolyon. Nem tudja, hogy honnan származott a cikk, de őt pártelnöknek novemberben választották meg és a cikk augusztusban jelent meg.

Juhász Ignác kétségbe vonja, sőt tagadja, hogy a függetlenségi párt elnöksége, intéző-bizottsága befolyt volna azon cikkely keletkezésébe. Ezt anélkül bizonyosabban tudja, mert ő volt a Szele-párt elnöke, így a választást megelőző mozgalmaknál erősen érdekelve volt és minden egyes mozzanatra emlékszik. Ha az a cikk a függetlenségi pártól származott volna, akkor nem tértek volna fölötte egyszerűen napirendre.

A polgármester vallomása.

Kovács József polgármestert hallgatták ki, mint tanut. Presbyteriumnak 1885. óta tagja, az egyház ügyésze volt 1902-ig, amikor is megválasztották polgármesternek, jelenleg tagja a függetlenségi párt intéző bizottságának, a pártnak egyidőben elnöke is volt.

Elnök: Tapasztalt-e tanu ur működése alatt oly tényeket, mintha a függetlenségi párt a presbyteriumra annak határozataira, a presbyterválasztásokra nyomást, befolyást gyakorolt volna?

Kovács József: Sohasem tapasztaltam. A választásoknál mindig az egyház érdeke lebegett a választást intéző vezetőség előtt, melyet a presbyterium küldött ki. Ezt példákkal lehetne bizonyítani. Az ellenpártok tagjai egyformán jelölték és választották be a presbyteriumba a független érzelmi egyház tagokkal. Egyházi ügyekre a párt, mint olyan soha be nem folyt.

Ezután az elnök kérdéseire kijelenti, hogy az ő egyházi ügyészsége, működése alatt olyan hagyatékú ügy nem fordult elő, melynél végrendeleti végrehajtó volt kinevezve és jogi képviselőre lett volna szükség. A Mária Theresia-féle alapról tud, ezen alap rendezése körül ő is kifejtett munkásságot, amely azonban csupán külömböző beadványok szerkesztésében merült ki. — Természetesen ezért külön díjazást nem kért.

Körösi: Fordult-e a pártelnöksége alatt olyan eset, hogy a párt intéző bizottsági ülésen egyházi ügyeket tárgyaltak volna?

— Ez teljesen ki van zárva. Sőt képzetlenség. Soha elő nem fordult.

Körösi: Jeney Eszter-féle hagyatékrol tud-e tanu ur? Volt-e annak végrehajtója, illetve jogi képviselője?

— Igen, tudok róla. Torday Gábor ügyvéd volt a végrehajtó.

— Kapott ezért Torday ur, illetve talán özevegye valami díjat?

— Hogyne, ugy emlékszem, a törvény-szék ítél meg valami díjat.

— Milyen tevékenységet fejtett ki a tanu ur a Mária Theresia-féle alap körül?

— Az átvétel után bizony meglehetősen sok dolgunk volt vele.

— Tehát a beadványok intézése stb. munkálatok már akkor történtek, mikor a vagyon az egyházó volt?

— Igen.

Dr. Körösi: Hát arról tud tanu ur, hogy a Mede Gyuláné-féle hagyatékra vo-

natkozólag ugy határozott legelőbb a presbyterium, hogy addig nem veszi át, míg meg nem győződik arról, hogy az alapot a terhek nem emésztik fel?

— Igen, ugy emlékszem rá.

Márton Imre: Nem szükséges azt bizonyítani, írásbeli bizonyíték, jegyzőkönyv van erre.

Több kisebb kérdések után a bíróság a tanu megeskette vallomására.

Fejér Ferenc kihallgatása.

Aztán Fejér Ferenc ügyvédet hallgatták ki, mint tanut. A pörben szereplőkkel figyelemreméltó viszonyban nincs. Arról nem tud, hogy hivatalos tárgya lett volna bár-mikor az intéző bizottsági ülésnek egyházi ügyek, presbyteri választások. Nem fordult elő olyan eset sem, hogy intéző bizottsági ülésre szóló meghívókon egyházi ügyeket jeleztek volna. Ő a jegyzője volt a pártnak 1900—1904 ig. Majdaem minden ülésen résztvevett és vezette a jegyzőkönyvet. Tisztán emlékszik minden ülésre. Sohasem fordult elő az, hogy egyházi, vagy presbyterválasztási ügyeket tárgyaltak volna. Az megtörtént, hogy a jelenlevő tagok a tárgyalások befejezése és a gyűlés berekesztése után még a teremben bentmaradtak és diszkusziókat folytattak a közelgő presbyterválasztásról. Lenet, hogy ekkor tette azt az aposztrófált és annyszor emlegetett nyilatkozatot.

Vallomására kész megesküdni. Az esküt ki is vették tőle.

Ismét Ferenczy.

Ismét Ferenczy Gyulát hallgatták ki. Emlékszik egy-két olyan esetre, hogy egyházi ügyekben intéző-bizottsági meghívókat bocsátottak ki és mikor a tagok összejöttek, akkor felálltak — ugymond — az egyházi ügyeket.

Azt vitatja, hogy a párt bevitte erejét az egyházi ügyekben. Állítja továbbá, hogy a Jánosi-féle pótválasztásnál a párt hivatalos proklamációt bocsátott ki. Erősi továbbá, hogy egy ízben hallotta a függetlenségi körben Fejér Ferenc ügyvédrol egy intéző bizottsági ülés alkalmából: „Ezek az egyházi ügyek nem érdekelnek, elvégezhetitek ti is”.

Erre vonatkozólag Fejér Ferenc Ferenczyvel szemben erőlyesen kijelenti, hogy ha tett is valamikor ilyesmi kijelentést, azt már az illető gyűlés berekesztése után tette, mikor a tagok egyszerű diskurzusba bocsájtottak. Fejér Ferenc határozottan állítja, hogy az ütekekröl mindig, minden tárgyról jegyzőkönyvet vettek föl. Soha egyházi ügyeket azokon az üéseken nem tárgyaltak.

Ferenczy Gyula az elnök kérdése-re válaszólag kijelenti, hogy előtte egy ízben Juhász Ignác hibáztatta Márton Imre eljárását.

Juhász Ignác: Mikor tettem én azt a kijelentést?

— Azt nem tudom.

— No hát én nem emlékszem rá. Lehet, hogy a hibáztatás azért történt, hogy a meghívókat nem idejében küldték ki. Azt mondja meg a tanu ur, hogy mi-e tettem én azt a megjegyzést, mert én már nem emlékszem.

Ferenczy: (Hallgat.)

Márton Imre: Ki volt az egyik felebező, aki ellenünk az 1903 iki presbyter választásnál felebbezést adott be?

Ferenczy: Én és Jánosi.

Márton Imre: Konstatálni kívánom, hogy a tanu ur most a választás ellen beadott felebbezés ügyében vizsgálatkor általa elmondott, mely állítólagos bizonyítékokat már jogerős egyházbírósi ítélet megdöntötte.

Kisebb kérdések után Ferenczy ismét azt vitatja, hogy 1901-ben egy intéző bizottsági ülésen egyházi ügyeket, illetve a Jánosi-féle papválasztást tárgyaltak. Ezen a gyűlésen felszólt Kulesár tanár is, akit kér tanuképp kihallgatni.

Ferenczy állításaira Juhász Ignác reflektál, kijelenti, hogy mint már tegnapi vallomásában említette, egy ízben felmerült az intéző bizottságban egyházi ügy, de ezt az irányt még abban a gyűlésben elnyomták és még arról is gondoskodtak, hogy ez precedensül ne szolgálhasson. Azóta nem is me-

rült fel úgy. Az elnök kérdésére kijelenti még, hogy azon a gyűlésen sem dr. Varga, sem Márton Imre nem vett részt. Ezzel Ferenczy kihallgatása véget ért.

Egyébként a délelőtti tárgyalás vége felé a vádlott azt kérte, hogy hallgassák ki ifj. Móricz Pál volt lapszerkesztőt arra vonatkozólag, hogy a Szele-féle papválasztáskor a „függetlenségi párt elnöksége“ aláírásával a Debreczenben megjelent cikket kijuttatta a laphoz. A bíróság Móricz Pál kihallgatását elrendelte.

Ifj. Móricz Pál kihallgatása.

A védelem kérdésére kihallgatták Ifj. Móricz Pált a „Debreczen“ 1903 augusztus 17-én megjelent a Debreczeni függetlenségi párt aláírásával megjelent cikkekre vonatkozólag.

Tanu kijelenti, hogy mikor ez a cikk megjelent, akkor ő Nánáson volt. Mikor haza jött utána járt annak, hogy miképen került ez a cikk a lapba. Annyit sikerült megtudnia, hogy azt az elhunyt Kertész, a függetlenségi párt alelnöke tette közzé. Hogy volt e erre megbízása a párt részéről, nem tudja.

Nagy feltűnést keltett ifj. Móricz Pál ama vallomása, hogy ő nem e cikk miatt vált meg a f. szerkesztői állásától.

(Pedig a vádlott lépten-nyomon azt hangoztatta, hogy Móricz Pál a papválasztás miatt volt kénytelen a szerkesztői székéből távozni.)

Iratok felolvasása.

Ezután ügyész indítványozza, hogy olvassák fel a felsőbb egyházi bíróság által a presbyterválasztások tárgyában elrendelt vizsgálat irataiból Márton Imre eskü alatt tett vallomását.

Dr. Révy Nándor és Székely Imre ezt feleslegesnek tartják.

Körösi Kálmán: Székelyék azt állítják, hogy az ő főmagánvádló letagadta azt, amit tett a vizsgálat során tett vallomásában. Már pedig azt elbírálni, hogy hamis tanuvallomást tett-e valaki, csak úgy lehet elbírálni, ha a vallomást ismerjük. Kéri a vallomás felolvasását.

Székely Imre kijelenti miszerint ő nem mondta azt, hogy Márton Imre hamisan vallott a vizsgálatnál.

Királyi ügyész javasolja, hogy olvasanak fel összehasonlítást e ljából az ev. ref. egyház kölcsonzési szabályzatának némely szakaszait is.

A bíróság tanácskozássra visszavonul.

A bíróság az indítványok egyikének sem ad helyet, mert a vádlottak kijelentették, hogy Márton Imrét nem vádolták azzal, hogy hamis tanuzást tett volna. Az egyházi kölcsonzési szabályrendeletet sem olvastatja fel, mert a vádlott és védője a bizonyítási eljárás folyamán erre tett indítványaikat visszavonták.

Királyi ügyész: A burkoltan megnevezettek érdekeiben áll, hogy a burkoltan tett vádak ellen főmagánvádlók tisztázassák magukat.

Körösi védő: Vádlott azt állította cikkében, hogy főmagánvádlók letagadták az egyházi bíróság előtt tett vallomásaikban mindent. Kéri még egyszer az erre vonatkozó iratok felolvasását. Ellenkező esetben semmiségi panaszt jelent be a bíróság erre vonatkozó határozata ellen.

Ezután felolvassák az egyházmegyei bíróságnak az 1903. évi presbyterválasztásra vonatkozó ítéletét, mely a Jánosi és Ferenczy által beadott felebbezést elutasítja: Az ítélet indokolásában az egyházi bíróság kijelenti, miszerint nem látja beigazoltnak, hogy a függetlenségi párt a választásba bele folyt volna s azok intézésében saját politikai céljait érvényesítette volna. Mindezt igazolja az e tárgyban elrendelt vizsgálat.

Ezután az egyházkerületi bíróság ítélete olvastatott fel.

Az egyházkerületi bíróság erre vonatkozó ítélete helyben hagyja az első foku ítéletet. Az egyházkerületi bíróság egyáltalán nem talált semmi olyan szabálytalanságot, amely miatt a választás megsemmisítendő lett volna. Nem látja beigazoltnak, hogy a debreceni füg-

getlenségi párt az 1903 évi presbyterválasztáskor bele folyt volna. A választást megelőző intézkedéseket az egyházkerületi bíróság mindenben helyesnek találta sőt a felebbezésben felhozott kifogásoknak egész az ellenkezőjét tapasztalta a vizsgálat anyagából. Még csak kísérlet sem történt arra, hogy a függetlenségi párt a választásba belefolya. Hogy a Függetlenségi körben tartottak tanácskozásokat ez bizonyító erővel nem bír.

Felolvassák ezután Dicsöffy Józsefnek a presbyteriumhoz tett indítványát, melyben bejelenti, hogy Márton Imre az 1000 koronás tiszteletdíjról lemondott.

Királyi ügyész bejelenti, miszerint Márton Imre 4 blankettát szolgáltatott be hozzá. Ezek közt van egy blanketta, amely azt igazolja, hogy az ev. ref. egyház jelölő bizottsága bocsájtotta ki egyházi ügyben a meghívót az 1903. évi presbyterválasztásra.

A blankettákra vonatkozólag dr. Révy Nándor tagadja, hogy azzal a meghívóval hívták volna össze azt az értekezletet.

Székely Imre elfogadja, de megjegyzi, hogy azt is Márton Imre írta alá.

Ügyész: Mint a kijelölő bizottság elnöke. Egyébként különös, hogy vádlott és védője közt nagy az ellentét a blankettára vonatkozólag.

Dr. Révy Nándor: Az a blanketta apokrif.

Elnök: Kérem, ilyen állításokra ne teszék ragadtatni magát. Ezt nem engedem meg.

Márton Imre felvilágosító szavai után dr. Révy Nándor visszavonja azt a feltevését, hogy a blanketta apokrif.

Ezután a bizonyítási eljárás befejeztett, elnök a tárgyalás folytatását csütörtök reggel 9 óráig felbeszakítja. Ma reggel a perbeszédre kerül a sor s estére ítélet is várható.

LEGSZEBB KALAPOK FEKETENEL

A nádudvari Kulhanek cég.

De ezuttal Tapaszi és Szabó.

Becsapott nádudvari gazdák.

— december 5.

(Saját tudósítónktól.) A nádudvari csendőrség veszedelmes csalóbandát kerített kézre. Ez a bűnszökevény menipulációival behálózta Hajdu és Bihar megyét, de legelőbb áldozatait Nádudvarról szedte a veszedelmes, pénzzel való csalásokban utazó csaló cég, melynek tagjai Tapaszi Károly és Szabó Lajos, rovvott multu nagyváradai illetőségű egyének és Hódossy Károly volt csendőr és nádudvari gazda.

A cégnek Szabó Lajos, egy prémes kabátu fiatal ember az igazgatója. A cég hamis bankóval kereskedik, teljesen Kulhanek nyomán és iskolája szerint A csaló cég Nagyváradon formális bankirodát rendezett be, ahol a levelezéseket folytatták.

Messze földről jöttek ide jámbor, tudatlan gazdák s félrerakott százasokat és ezres ket hoztak Szabóéknek háromszoros hamis bankóért.

Legutóbb Nádudvar kzséget hálóztták be és itt jó talajra tettek szert. A nádudvari gazdák ontottak a pénzt s a csaló banda igazgatósága hűségesen elkönnyvelte a befolyt összegeket, összesen körülbelül 22 800 koronát s aztán írták ügyfeleiknek a türelmet kérő, halogató leveleket.

A csendőrök egész halom ilyen levelet koboztak el. Érdekes irások ezek. Szabó igazgató ur hol Berlinből, hol Budapestről keltette a leveleket. Íratott magának soha sem létezett gyárakból, hogy két három hét múlva elkészül a világ legtokéletesebb bankó-

prése, melyen mindenféle bankó hamisítható. Ezekkel a levelekkel szédíti aztán meg a jó falusiakat, akik hordják a megvakariót nehéz pénzeket a bűnszövetkezetnek.

A becsapott atyafik pedig várhatták a hamis pénzt. Ha követelőztek, megíratta nekik Szabó ur ékes üzleti stílusban:

„Hogy a megfeszített munka következtében a prés csavarai meglazultak s a gép hiányosan adja ki az új bankókat. Szives türelmüket kérjük tehát, míg a gép a berlini javításból hazakerül. Egyébként az utólag küldött összeget az ön javára elkönnyvelük s jegyzünk, tisztelettel

Fohnfeder Samu,
Szabó Lajos,
igazgatók.

Ilyen levelekkel bitegették a nádudvari atyafiakat is, végre Molnár Imre megszokalta a várakozást s gyanusnak tűnt fel neki a Szabóék üzlete es Boda Miklós őrsvezetőnek elmondta az ő nagyváradai bank történetét. A csendőrök megindították a nyomozást s pár nap alatt egymás után jelentkeztek a panaszosok, akikből 500, 1000, 2000 koronákat esaltak ki Szabóék.

A kifosztott emberek hozták az igazgató ur leveleit is. A feljelentők elmondták, hogy nekik Hódossy Imre nádudvari gazda ajánlotta a Szabó-Tapaszi bankot. Hódossy régebbi áldozata Szabóéknek, akivel aztán üzleti összeköttetésbe léptek s ő szállította aztán a balekokat a hamis pénzközvetítő bankvállalatnak.

A feljelentések alapján Boda Miklós csendőrőrsvezető a panaszosokkal együtt megjelent tegnap reggel a nagyváradai rendőrségen s rendőri segítséget kértek a Szabóék letartóztatására, ami meg is történt.

Higgadt nyugalommal vették tudomásul a letartóztatást s mikor a vizsgálóbíró is előzetes letartóztatásba helyezte őket, kik felebbezést jelentettek be a letartóztatás ellen.

A vizsgálat folyik. Az esetről tegnap tettek jelentést a debreceni ügyészségnek.

Bőrkezttyü

Hazai gyártmány. — Legkitünőbb minőség. — Női és férfi. — Minden kivitelben óriási választék érkezett.

Győrfi Sándor

kezttyü, kötszer, férfi divat és pipere áru üzletében, DEBRECZEN, Sisonfi-utca. (Bérpalota.)

Színház.

MŰSOR:

Csütörtökön: Remete csegetttyüje operette C bérlet.

Pénteken: Csöppség vigjáték A bérlet.

Szombaton: Bőregér operette B bérlet.

Vasárnap délután: Csöppség vigjáték bérletszünet

Vasárnap este: Háromosörü kacsza operette kis bérlet.

* A mai előadás. Ma este érdekes operette repizben lesz része színházi közönségünknek. A remete csegetttyüje, ez a nagy operette kerül szíre, amely két évvel ezelőtt a legnépszerűbb operette volt. Az idő semmit sem rontott az operette szépségén, muzsikája ma is épp oly üde, finom, mint ennek előtte. A mai repizre nagy buzgósággal készült a színtársulat, úgy, hogy minden tekintetben kifogástalan jó előadáshoz van reményünk.

*** Műsorváltás.** A péntekre kitűzött Megváltás premijére Ternvey Lajos makacs rekedtsége folytán e helyől elmarad s azt a jövő hét folyamán mutatja be színtársulatunk. E helyett színre kerül dr. Fényes Samu vígjátéka, a Csöppsg, melyben a főszerepeket Zilahy Gyula és Bathory Mária játsszák, a többi szereplők maradtak a régi. Színházunkban a Csöppsgöt, mivel annak előadási joga lejárt, ezáltal utoljára adják s akinek még e darab kedves naivitásában nem volt módja gyönyörködni, úgy pénteken nézze meg ezt a minden tekintetben szelemes vígjátékot.

Németh Andrásné temetése.

Nagy temetés.

december 5.

Impozáns, meghatározó részvét mellett temették el tegnap délelőtt Németh Andrásné, a jótékonyágáról ismert urasszonyt. A Bika szálloda udvarán volt felállítva a ravatal s az egész udvart megtöltötte a résztvevő közönség, melynek sorában ott láttuk városunk vezetését, testületileg vettek részt, részben képviselve voltak a Szent Erzsébet-nőegylet, a kollégiumi ifjuság dalköre, a szállodások, kávéások, vendéglősök egyesülete, a segédek testülete, a Debreceni zenészeget, a Szent-László dalegylet stb.

Pont fél tizenegyre a főiskolai kántus éneke után a papság Gróh Ferenc piébánossal az élén szentelte be a koporsót, mely után újra a főiskolai kántus énekel s azután megindult a gyászmenet a kath. templomba, hol mise volt az elhunyt lelkiüdvéért. Utánna megindult a gyászmenet a temetőbe, hol a koporsó beszentelése után a kántus énekel egy gyászszóval s azután visszajött a megtört család s az ismerősök nagy tomege. A családhoz úgy helyből mint vidékről érkeznek részvételre és a mérhetetlen fájdalomban az őszinte igaz részvét szolgálhat vigasztalásul az erősen sujtott családnak.

A koszorúk halmazából a következőket sikerült felkeresnünk:

Felejthetetlen Rózának; férjed és gyermekek: Nándor és Aladár. Szerető jó anyának; Béla. Felejthetetlen Róza mamának; Zwer Ferenc és családja. Felejthetetlen Róza mamának; Margit, Ilonka. A szeretett sógoronők; Németh Lajos és gyermekei. Kégyeletünk jeléül; Vegh Gyula és neje. Részvétünk jeléül; Szabó-Dávid asztaltársaság. Tisztelete jeléül; Vértes Sandor és neje. Kedves háziasszonyunknak; Fischer-Csib. Szerető lakói; Heykál Ede főkerész. Szállodások vendéglősök, stb. ipartársulata; Kegeyeriük jeléül. — Áldott főnöknőknek; Gu Kovszky József és neje. Felejthetetlen főnöknőknek; Kaszás János és neje. — Nagyrabecsült főnöknőknek; az éttermi aka mazottak Tiszteletünk jeléül; Simkovics és neje. Felejthetetlen főnöknőknek; az úri kaszinó személye. Felejthetetlen főnöknőknek; a konyha személyzet. Tiszteletünk jeléül; Arany-Bika szálloda szoba személyzete stb.

A gyászoló család a következő köszönetnyilvánítást küldte be lapunknak: Mindazoknak, kik súlyos veszteségünk alkalmából részvétükkel enyhítették fájdalmunkat koszorúk küldése személyes megjelenés, vagy levélleg és a kollégiumi ifjuság dalköre, a Szent László dalegylet, a szállodások kávéások és vendéglősök egyesülete, a kávéházi, éttermi és szállodai segédek testülete, a Szent Erzsébet nőegylet és az összes jóbarátok ösmerősök fogadják ez uton részvétükért őszinte köszönetünket. Németh András és családja, valamint az egész rokonság.

A Debreceni Zenési betegsegélyző egyesület Németh Andrásné urnó elhalálása alkalmából koszorú megváltás fejében a pinceszakiskola javára husz koronát adot, melyet köszönettel felvettem. Debrecen, 1907 december 4. Hauer Bertalan.

Legszebb karácsonyi ajándékok:

Illatszerek, eredeti japancasották, manieür készletek, fésű garnitúrák, illatos zsebkendők és kosztüütartók

nagy választékban

RÁCZ

„Angyal” droguériájában

Piac-u. 42. a Hungáriával szemben.

Hirek.

Szélhámosság fényképekkel.

Rendőrbiztosokatakartak becsapni.

— december 5.

(Saját tudósítónktól.) Külföldről nagyon sok szélhámosság szivárogtat Magyarországra. Alig mulik el hét, hogy a külföldi szélhámosságoknak egy vagy más fajtáját ne fedeznek fel a hatóságok, melyek azonban vajmi keveset tehetnek az idegen családok ellen.

Vakmerőség dolgában azonban még ezeket is felülmúlták azok a francia szélhámosságok, kik most igen ravasz levelekkel árasztják el Magyarországot, legközelebről Debrecenre.

Pár nappal ezelőtt Bikfalvy Miklós, Fehér Mihály és Harmathy Ferenc rendőrbiztosok egyforma leveleket kaptak francia bélyegzővel ellátva. A levélben valami párisi fényképnyitási cég hívja fel a címzetteket, hogy küldje be fényképét, melynek legnagyobbított mását pár nap alatt küldi a cég teljesen díjlanul, de ennek ellenében arra kéri a címzettet, hogy a maga környezetében pénzért való megrendeléseket gyűjtsön.

A rendőrbiztosok nem ültek fel a szélhámosságnak. Am akadt a közönség köréből olyan, aki komolyan vette a dolgot és beküldötte fényképét.

Pár nap mulva azonban alapos kiábrándulás várt az ilyenre. A párisi cég ugyanis egyszer csak arról értesítette, hogy miután a kívánt fényképnyitás körül költségek merültek fel, küldjön be kilenc koronát, melynek ellenében egy díszes képkerettel együtt megkapja a képet.

Ekkor már természetesen gyanus az ügy, de azért sohasem sajnálván az eddigi bélyegkösséget, megküldik a kilenc koronát abban a hiszemben, hogy úgy sem csinálnak rossz vásárt.

De most jön a dolognak a java. Még ekkor sem kapják meg a képet, hanem most kapnak a megrendelőik egy mintagyűjteményt képkeretekből, azzal a felhívással, hogy válasszanak közülök. Van különböző áru, 12 koronától 50 koronáig.

Aki ebbe is beugrik, az a silány másolatot ötszörös áron fizeti meg, de sokan meg is unják a sok levelezést és veszni engedik inkább a kilenc koronát.

Felhívjuk azonban a közönséget, hogy óvakodják ezektől a szélhámosságoktól.

Kifosztott kivándorlók.

Működnek a zsebtolvajok.

— december 5.

(Saját tudósítónktól.) Két szegény kivándorló embert tett koldussá, szerencsétlenné egy vakmerő zsebtolvaj, ki oly ügyesen végezte dolgát, hogy mindmáig nem akadtak reá.

Vékay Péter és Mitró Mihály viharosi ungmegyei földmivesek már napokkal ezelőtt utra keletek falujokból és Amerikába akartak kivándorolni. Pénzzé tették mindenüket úgy, hogy körülbelül 500 kor. készpénzüket volt. A pénzt a kabátjuk bélésébe varrták és nyugodtan folytattak utjokat. Debrecennél elaludtak a vonaton és csak a nyiregyházi pályaudvaron ébredtek fel, ahova őket a vonat elvitte, miután a szegények nem szálltak át.

A pályaudvaron azonnal pénzüket ke-resték és réműlettel látták, hogy kabátjuk bélése ki van vágva és összes pénzük hiányzik. Amíg aludtak, valami ügyes zsebtolvaj férközött hozzájuk és kimetszve a kabát bélését, a két szegényembertől az összes pénzt ellopta.

A kifosztott kivándorlók pedig csalódottan, koldus szegényen és kényszerutlevéllel uaztak vissza falujokba.

— A földmívelésügyi miniszter a munkásokhoz. A vissza vándorlók munka közvetítési ügyében a földmívelésügyi minisztérium munkügyi osztálya ezen az uton is felkéri a munkaadókat, ha bármilyen munkásokra szükségük van, szükségletükről, a bérfeltételek közlésével szóval, levélben, vagy táviratban értesítsék a munkügyi osztályt.

— Ülések a vármegyeházán. A vármegyei állandó választmány ma délelőtt 9 órakor tartja ülését. E hó 7-én pedig számonkérőszék és 9-én közigazgatási bizottsági ülés lesz a megyeházán.

— Az állandó választmány ülése. A vármegyei állandó választmány tegnap délelőtt Wessprémy Zoltán főispán elnökle alatt ülést tartott, melyen a december hó 12-én tartandó vármegyei közgyűlés tárgyait készítették elő. A választmány foglalkozott Lengyel Imre azon indítványával is, melyben a kormány iránt bizalmatlanságot javasol szavazni s elhatározta, hogy a közgyűlésnek az indítvány felett való napi-rendre térést fogja előterjeszteni. A választmány dében megszakította az ülést s folytatását december hó 10-re tűzte ki.

— A világitási bizottság ülése. A világitási bizottság tegnap délután ülést tartott Körner Adolf tanácsnok elnökle alatt. A bizottság folyó ügyeket intézett el.

— A kórházi bizottság ülése. A városi kórházi bizottság 9-én délután 4 órakor a városházán ülést tart.

— Jogász-estély. Fényesen sikerült jogász-soiréet rendezett a jogász vigalmi-bizottság tegnap. Baszkék lehetnek rá a jogászok, mert ez az estély egyike volt az idény legsikerült bb estélyeinek. Nagy és előkelő közönség jelent meg az élvezetes soiréen s a lehető legjobb véleménnyel és meglepedéssel távozott. Kár, hogy dr. Balkányiné Bódy Ella urasszonyt nem hallottuk enekelni, de betegsége miatt nem működhetett közre. Az estélyt Papp Géza nyitotta meg magyar dalokkal, mely után Goldmark „Air-et” játszotta nagy művészi készséggel Pribauer Ferenc ur Dénes Arthur harmonium kísérete mellett. Szakács Ilus urleány egy kedves monológot adott elő s közvetlen, meleg előadásával teljes mértékben meggyerte a közönség tetszését. Nagy határu volt Szánihó József ur humoros felolvasása. Ritka szellemességgel és ötletesen fejtegette a tánc történetét és egyes fázisait. Sokáig tartó taps jutalmazta élvezetes felolvasását. Pávay Boriska urleány hatásos szavallattal szerepelt a műsorban, míg dr. Mariska György művészi zongorajátékával bilincselte le a közönséget. Befejezésül Bay László a városi színtársulat tagja énekelt magyar dalokat. Szép, erőteljes hangja remekül érvényesült.

— **Debrecen a múlt hóban.** A város közigazgatási bizottságát a hó 5-ére hívta össze Wespriény Zoltán főispán. Az ülésen a város múlt havi közigazgatási állapotáról számoltak be.

— **Jámor Ferenc emlékünnepe.** A főiskolai énekkar tegnap délután 5 órakor a főiskolai énekteremben tartotta meg kegyeletos emlék-ünnepét, mely alkalommal egyik alapítója, néhai Jámor Ferenc emlékeztetének adózott illő kegyelettel. Az ünnepélyt — melyen a rokonságon kívül nagy-szamu közönség vett részt — az énekkar nyitotta meg Varga József gyászadalával, mely után Csiky Lajos theol. dékán, a kántus felügyelő tanára mondott szép emlékbeszédet, méltatván a nagylelkű alapító érdemeit s az ifjuság kegyeletadóját róva le ez a kalommal az alapító végrendekezése színt. Az emlékbeszéd után a 3000 irtos alap kamataiból jutalmazott kántorok névsorát olvasta fel a kántus prézes. Mőhring műdalának (Teli éj) előadása után Kun Károly hittanhalgató szavalt el nagy sikerrel Incédy László „A nővér” című költeményét. A kántus énekelt ismét egy, a múlt évi országos pályázaton első díjat nyert népdal-egyveletet, melyet a közönség kívánságára meg kellett ismételnie. Hajdu Árpád hittanhalgató Gabányi „Kakasülön” című monológja következett ezután, mellyel a szavaló igen nagy hatást ért el s az elementáris tet-szénnyilvánulás csillapultával még néhány kis mozaikszerű darabot adott elő. A kántus elénekelté aztán Stunz „Vadászadalát”, mellyel a kegyeletos ünnepély véget ért.

— **A tizenháromváros-utcai lakosok mozgalma.** A tizenháromváros-utcai lakosok sehogy sineznek mezelegedve utcájuk nevével, sőt igen erős mozgalmat indítottak az iránt, hogy a Tizenháromváros-utca, Debrecennek ezt a régi utcáját öreg kora dacára más névre, például Hajdu utca névre kereszteljék el. A tizenháromváros-utcai lakosok arra hivatkoznak, hogy utcájuknak igen hírhedt a neve és ezért kérnek új nevet. A derék kérvényezők még áldozatoktól sem riadnak vissza és számos aláírással egy ívet nyújtottak be a városi tanácshoz, melyben kötelezik magukat, hogy az új utcajelző táblácskák teljes költségeit is fedezni fogják.

— **A próbaidős gyalogrendőrök pótléka.** A próbaidős gyalogrendőrök eddig mostohább elbánásban részesültek, mint a rendes alkalmazásban levő rendőrök, amennyiben drágasági pótlékot nem kaptak. Ezért kérvényt intéztek a városhoz, hogy őket is részesítsék pótlékban mire a közgyűlés számokra is megszavazta a havonkénti tíz kor. drágasági pótlékot. A belügyminiszter, mint körirában értesítette a várost, jóváhagyta ezt a közgyűlési határozatot.

— **A városi Dalegylet matinéje** vasárnap dec 8-án d. u. 5 órakor a kollégium dísztermében lesz.

— **Drágasági pótlék a tűzoltóknak.** A hivatásos tűzoltók a drágaságra való hivatkozással, drágasági pótlékért folyamodtak a városhoz. A közgyűlés a tűzoltók fizetésének tíz százalékat adta meg drágasági pótlék gyanánt a hivatásos tűzoltóknak. A miniszterium az erre vonatkozó határozatot tegnapi leérkezett leiratában jóváhagyta.

— **Glück Herman ügye.** Annak idején, mintegy másfél héttel ezelőtt részletesen írtunk arról, hogy a debreceni törvényszék vizsgálóbírája több rendbeli hitelezési csalásért tartóztatta Glück Herman debreceni kereskedőt. Glück védője Hegedüs József megfeleltette a vizsgálóbíró végzését, de a fellebbezést a a legfelső fórumig, a királyi tábla is elutasította. Most Hegedüs beadványában 5000 korona kaució letévesztését ajánlja föl Glück Herman szabadiábra való helyezése ellenében. — Egyébként Glück Herman üzletére, mely tudvalevően Stern

Ignác és Társa cég alatt volt jegyezve, a törvényszék elrendelte a csődöt. Csődbiztos Tóth Aurél, tömeggondnok Goldmann Armin, helyettese dr. Gábor Jenő, végrehajtó Török Péter.

— **A csütörtöki felolvasó-est megismétlése.** A rom. kath. főgimnázium dísztermében ma délután 5 órakor tartandó felolvasó-estére oly nagy volt a jegyek iránti kereslet, hogy az összes jegyeket egy óra alatt elkapták. Ez az óriási kereslet, melyet az est rendkívül érdekes műsora kellett, arra indította a rendező bizottságot, hogy holnap, azaz pénteken, folyó hó 6-án, délután 5 órakor, ugyancsak a rom. kath. főgimnázium dísztermében az egész felolvasó-estét, ugyanazon műsorral megismétlje. Ez a műsor a következő: 1. Magyar dal. Éneklő Hajdu László, zongorán kíséri Husz Lajos. 2. Sas Ede. Csipkerózska, költemény. Szavalja Horváth Kálmán, páros jelenet. Előadja Horváth Kálmán és neje. 5. Más világ a költői képzeletben. Írta és felolvassa dr. Szűts István. 6. Száz szál gyertya, Ha bemelegyek szombat este, Egy leány férjhez mennelelnek története. Éneklő Horváth Kálmán. Ezen valóban igen sikerültnek ígérkező holnap esti felolvasó estére jegyek válthatók: Mihailovits Jenő gyógyszerárban. Üllőhely 50 fillér. Allónely 30 fillér.

— **Megnyitott és bezárt iskolák.** A tifusztól már szerencsésen megmenekedett a város lakossága, de az évente fellépő őszi járványok most is kísértének. Ha egy helyen szerencsésen elmúlik, akkor másfelé üti fel a fejét. Így a csap-utcai elemi iskolát a főorvos javaslatára a hó 5-én újra megnyitja a polgármester, de ezzel egy időben elrendelte, hogy a Varga-utcai elemi iskolát zárják be, mivel az iskolás gyermekek közt a vörheny lépett fel. Eddig ugyan csak szórványosan fordult elő köztük megbetegedés, de az intézkedés igen üdvös és helyénvaló, mert csak így lehet megakadályozni a betegség elterjedését.

— **XXXVIII ik cs. és kir államsorsjáték polgari jótékony celokra.** — Ezen sorsjáték tartalmaz 18 389 nyereményt 512,980 korona összegben, köztük főnyeremények 200,000 korona, 40,000, 20,000 stb. koronával, melyek mind készpénzben fizetnek ki, tehát nagyon kedvező nyeremény esélyeket nyújt. A sorsjegyek húzása már f. hó 19 én lesz megtartva. A tiszta jövedelem számos közhasznu és jótékony intézmény támogatására fordítatik. Sorsjegyek a 4 korona, dohánytözsdekben, váltóüzletekben, adó és postahivatalokban stb. kaphatók.

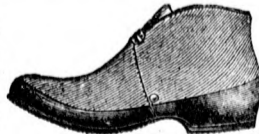
— **Rum, tea, a legfinomabb minőségben** Mayer Jenő fűszer és csemegeüzletében kapható, a Kistemplom mellett.

— **Vízvezetékek, világítás, fűtés és csatornázások szerelését, szivattyúk, fürdők, vízvezetékek fagymentesítőjét és javítását** szakszertűen és jótállással jutányos árak mellett készít Wilhelm és Weinberger. Hatvan-utca 4. sz.

— **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Balaskó Sándor ev. ref. 9 éves, Fiek Piroška ev. ref. 5 éves, Balogh József ev. ref. 32 éves, Szohogyi János ev. ref. 64 éves.

— **Nagy örömet szerzünk kicsinyeinknek, hogy ha gyermekjüket ajándéktárgyakat vásárolunk Mentze Henrik áruházában Kossuth-utca 4. szám alatt.**

Valódi orosz sár-cipők hölgyek és urak részére csakis **Békés Lajosnál** kaphatók.



Arany és ezüst kezelő és inggombok

a legjutányosabb árban
Halász Nándor

ékszerészsnél

Debreczen, Piac-u. 24. sz.

Távirat és telefon.

A képviselőház üléséhez.

Budapest, december 4. A képviselőház más ülésének végén Baró Bánffy Dezső az önálló magyar jegybank ügyében terjesztett elő interpellációt. Wekerle Sándor miniszterelnök kijelentette, hogy értelmes választ fog adni az interpellációra. Utánna Popovics Dusan a horvát országgyűlés feloszlatása tárgyában interpellált. Wekerle Sándor válaszában kijelentette, hogy a felszólalásról szóló lapközleményekért nem felelős és ezeknek állításairól nem nyilatkozhatik, de azt kijelenti, hogy a délszláv izgatókról tudomása van, kiket politikailag minden eszközzel lehetetlenné fogja tenni. A Ház nagy éljén-zéssel vette tudomásul a miniszterelnök válaszáát.

A horvátok tovább ostromálnak.

Budapest, december 4. A horvát-szerb koalíció ma esti értekezletén elhatározta, hogy a kormány javaslatát ellen tovább folytatja az obstrukciót.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

Glascov, december 4. A glascovi állomás pályatestén ma nagy szerencsétlenség történt. Egy mozdony ugyanis nekiment a pályatesten dolgozó munkásoknak, kik közül hét azonnal meghalt, többen pedig súlyosan megsebesültek.

Sztrájk a győri vaggongyárban.

Győr, december 4. A győri vaggongyár kovács munkásai sztrájkba léptek és mivel követelésüket nem teljesítették, bojkott alá vették a gyárat, amiért is a vaggongyár beszüntette az üzemet és 1700 munkást elbocsajtott. A városban nagy az izgatottság.

A számárköhögést

a gyermekek ezen ismert rémét a SCOTT-féle Emulsio minden esetben sikeresen gyógyítja. A SCOTT-féle Emulsio a legjobb szer gyenge, beteges gyermekek gyógyítására, kiknek gyorsan visszaadja



Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT féle módszer véd-jegyét — a halászt kér-jük figye-lembe venni.

◀ rózsa kerek arcukat ▶

Rendkívüli gyógsikere és erősítő hatása abban lel magyarázatát, hogy a legjobb, legtisztább és leguatasosabb anyagokból állítják össze, melyek a SCOTT-féle eljárás folytán izletes, könnyen emészthető Emulsió válnak. — A SCOTT-féle Emulsio felnőtteknek s agoknak ép oly jó és hatásos, mint gyermekeknek.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható a gyógyszerárakban.

Mindennap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre **3 korona.** Megrendelhető Arany János-utca 2. szám, Hungária épület, földszint 2 ajtó.

MEGJELENT!

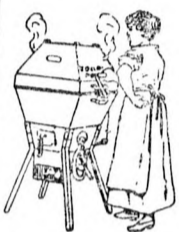
Debreceni Képes Kalendárium.

Kapható a város könyvnyomdájában, minden papír- és könyvüzletben és a tőzsdékben. Ára 1 korona.

Császárfürdő BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely, a magyar irlalmasrend tulajdona. Elsőrangú kenes hévvízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török- kő és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamosviz-fürdők. Ivó és belégzési kura. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektus ingyen és bérmentve küld az Igazgatóság.

175

Delphin ivóvíz-szűrők raktára.



Hygenikus szempontból is ezélszerű a

gőz-mosógépet

beszerezni. Mángorló-, facsaró- és dagasztó-gépekkel együtt raktáron van

Sesztina Lajos vaskereskedésében • Debreczen, Piac-utca 23. szám.

Riesz Lipót cukrász DEBRECZEN.

Állandó kiállítás finom cukorkák és teasüteményekben.

216-1907.

Orsz. tan. árvaház.

Árlejtési hirdetmény.

A tanítói árvaházban e hó 5-én délelőtt 10 órától kezdődőleg az 1908. évi hus, fűszer, kenyér és lábbeli szükséglet biztosítása végett zárt ajánlattal egybekötött árlejtés fog tartatni, melyre az arra jogosított önálló iparral bíró iparosokat és cégjegyzett kereskedőket azzal hívom meg, hogy biztosítékul a hus és fűszer szállításnál 600-600, a kenyér és zsemlyénél 800, a lábbeli szállításnál 300 korona teendő le készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban.

Felvilágosítás szerezhető és a feltételek megtudhatók az árvaház irodahelyiségében (Simonyi-ut 14.) minden d. e. 8-10-ig, d. u. Debreczen 1907 december 1.

Kozma László,

orsz. tan. árvaházi igazgató.

PÖRKÖLL KAVÉ
KÜLÖNLEGESSÉGEK
FÉLEGYÁZS JÁNOSNÁL.

Kulesár József bronzműves.

DEBRECZEN, Szent Anna-utca 6. szám.

Készít mindennemű

sárgaréz és bronzárukat,

légszesz, acetylen és villamos csillárokat. Csillárok átalakítását petroleum és légszeszről villamosra, vagy légszesz és villamosra (combináltra).

Uj átalakításokat és minden e szakmába vágó javításokat elfogad, gyorsan, szakszerűen és jutányos árak mellett eszközöl.

646

Levelező-lapon tessék értesíteni, házhöz megyek a munkát átvenni.



Nem talál sehol

oly választékot őszi és téli

KEZTYÜKBEN

sérvkötők, haskötők, kötszerek, valódi francia-, amerikai különlegességekben, mint

Schön Sándor

kesztyű, kötszer és orvosi műszertára DEBRECZEN, Piac-utca 12. szám. Stenczinger ház.

HIRDESSÜNK DEBRECZEN

czimű politikai napilapban. — Kiadóhivatal: Arany János-utca 2.

Moskovits József urisزابó divatterme angol és hazai szövetségű divattermek raktára. A legelegánsabb uri ruha különlegességek elsőrendű szabóműhelye Piac-u. 46., az udvarban.

„Bankegyesület Részvénytársaság“

Debreczen, Piac-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival. Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb. Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra. Előleget ad értékpapirokra, árukra stb. Átvész tőzsdei megbízásokat. Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre és vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére is.

Az igazgatóság,

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

□ □ Apró hirdetések előre fizetendők. □ □

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg is o o o beküldetik. o o o

Első dus választéku előnyomdában legújabb női kézimunkák saját kötésű harisnyák dus választékban Füstös Dezső női kézimunka és előnyomda üzlete Piac-utca 12. Harisnyafejlesztési vállalat.

Kiszolgált huszár őrmester raktárnoki vagy felügyelői állást keres. Cim a kiadóba.

50-90%-os rendkívüli leszállítás Fűvészkert-utca 14. sz. alatt Mielőtt karácsonyi vagy bármily aláalmi ajándékot vásárolna, el ne mulassza felkeresni a Harmathy könyvkereskedését Fűvészkert-u. 14. Disművek, regények, ifjúsági könyvek, diszkötésű zsoltárok, Révész, Tompa, Szász, Dobos, Hoek imakönyvek, zeneművek, szakácskönyvek; Emlék, képeslap és bélyegalbumok, finom magy., francia levé papírok, családi dobozok, képeslapok, olaj aquarel és vízfesték dobozok, festővásznak, esetek, asztali tentatartók, zsebkések, zsebírónok, egészségi szivarkahüvelyek, hegedűfelszerelések, karácsonyfadíszek s még sok fel nem sorolt ajándéktárgyak, dus választékban, most rendkívüli árleszállítással kaphatók. Könyvjegyzék ingyen.

Eladó ház a Darabos-u. 47. számú. Értekezni lehet ugyanott a tulajdonossal.

**Földvári L.**

Debreceni Első Elektrotechnikai gyárja Kossuth-u. 1. Gyárt és árusít mindenféle elektrotechnikai cikkeket. Berendez lakások, üzletek és üzletek és gyárak részére; Villamos világítást, erőátvitelt, házi és magán telefonokat, villamhárítókát és villamos esengőket, ennek javítását és évi jókarban tartását, legjutányosabban eszközi. Saját motorjával berendezett, rézesizolás, nikkelezés és galvanizálás. Villamos zsbblámpák K 170-től. — Képes árjegyzék ingyen.

Keresünk ügyes képviselőket, kik a gazdaközönsséggel állandó összeköttetésben állanak. Ajánlatok a „Műtrágyát értékesítő szövetkezet” címére Budapest V. Fürdő-utca 8. küldendők.

Keresek tágas butorozott szobát parkettel, gáz vagy villanyvilágítással. Cim a kiadóban.

Kiadó szépen butorozott utcai szoba előszobával Egmalom-u. 4. Ugyanott szerzőszámának való akáca eladó.

Kerestetik 4-5 szobás lakás a piacon vagy közelében május 1-re. Cim a kiadóhivatalban.

**Uj elektrotechnikai vállalata.**

Világítás, házi és magán telefonok, villanyesengők berendezése és karban tartása (évi bérlet mellett), orvosi és fizikai műszerek készítése és javítása, gáz, benzín és elektromotorok szerelése és javítása, legjutányosabban és legnagyobb szakértelemmel csak F O L D E S és V A J N E R elektrotechnikai vállalatánál Debreczen Piac-utca 26. sz. alatt eszközölhetők saját nikkelező és galvanizáló-telep. Telefon szám 210.

Női ruhaszövetek,

az őszi- és téli időnyre, valamint flanellek, barhetek, fekete- és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadíszek

Francia P. D. jegyű fűzők,

Arefátyol, divatóvek, gyöngy és bőr díszítések.

Menyasszonyi selymek,

koszoruk és fátyolok

legolcsóbb szabott árban!

Szörme utánzat,

női kabátokra sima és préselt 120 cm. széles barna- és fekete színekben métere 6 forintól 15 forintig. o o o o

Boák és muffok

órlási választékban.

Costümökre, színházi kabátokra női posztók minden színben.

SZÖNYEGEK,

jutta, spárta, hollandi, kiddermünster, tapesztry, velour, futó- és szalon szőnyegek, minden nagyságban, torontáli szőnyegek, diván terítők, butor szövetek s creppok, o o o o viaszkos vászon o o o o

a legolcsóbb szabott árban.

Ágy és asztalterítők, szövet és csipke függönyök, stórok.

Kész fehérneműek

vászon, siffon és batiszt női ingek, nadrágok, hálókötösök és alszoknyák, sima- és himzett kész ágyhuzatok, selyem luszter és cloth alszoknyák, kásmír és o o selyem paplanok, matracok o o

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek és lábravalók,

hálóingek, gallérok, kézélok, nyakkendők és divatszabókendők.

Alsó tricót ingek,

lábravalók, ujjasok, téli kendők, himalaja haraszt és plüsch minőségekben. o o Férfi ruha-szövetek. o o

magyar- és angol gyártmány, — hozzávaló belés árak. Harisnyák, keztük, nők, férfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban,

legolcsóbb szabott árban.

Szabó Lajos Fiai

divat, vászon, és szőnyegraktára DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. sz.

Alapított 1842. évben.

Donogan és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Óriási szőnyegraktár.

Függönyök, ágy- és asztalterítők, linoleum, bőrvásznak, flanel takarók.

Valódi perzsa szőnyegekben óriási választék!

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szaksterü felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál. Villágítótetek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon szám: 568

Seals Kin**Kabát, — Plüssök****Costüme — Bársonyok**

nagy választékban

olesó szabott árak mellett kaphatók

Bosznay J. és Társa

divatáruházában

Debrecen, Kossuth-u. 5.

László Zsigmond**állatorvosi rendelő irodája**

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken:

Állatvizsgálatokat, védő-

ojtásokat, heréléseket. tu-

berkulinozási eljárásokat,

állatbiztosításokat, állat-

állományok rendszeres

évi felügyeletét, kosmeti-

kai operatiókat.

Debrecen, Csapó-u. 30.

Telefon 558. szám.